

31995R2988

23.12.1995.

SLUŽBENI LIST EUROPSKIH ZAJEDNICA

L 312/1

UREDBA VIJEĆA (EZ, Euroatom) br. 2988/95**od 18. prosinca 1995.****o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica**

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

budući da su nepravilno postupanje i upravne mjere i kazne za takvo postupanje predviđeni sektorskim pravilima u skladu s ovom Uredbom;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 235.,

budući da navedeno postupanje uključuje protupravna djelovanja određena Konvencijom o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica;

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 203.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije ⁽¹⁾,

budući da upravne kazne Zajednice moraju pružiti odgovarajuću zaštitu navedenih interesa; budući da je potrebno odrediti opća pravila primjenjiva na te kazne;

uzimajući u obzir mišljenje Europskog parlamenta ⁽²⁾,

budući da se opći proračun Europskih zajednica financira vlastitim sredstvima i izvršava ga Komisija unutar ograničenja odobrenih sredstava i u skladu s načelima dobrog financijskog upravljanja; budući da Komisija radi postizanja tog cilja blisko surađuje s državama članicama;

budući da su pravom Zajednice propisane upravne kazne Zajednice u okviru zajedničke poljoprivredne politike; budući da takve kazne treba propisati i u ostalim područjima;

budući da se više od polovice rashoda Zajednice isplaćuje korisnicima posredno putem država članica;

budući da mjere i kazne Zajednice utvrđene na temelju ciljeva zajedničke poljoprivredne politike čine sastavni dio sustavâ pomoći; budući da one nastoje ostvariti svoje ciljeve koji ne utječu na procjenu ponašanja predmetnih gospodarskih subjekata od strane nadležnih tijela država članica s obzirom na kazneno pravo; budući da se njihova učinkovitost mora osigurati neposrednim učinkom propisa Zajednice i punom primjenom mjera Zajednice u cjelini, ako usvajanje preventivnih mjera nije omogućilo ostvarenje tog cilja;

budući da su detaljna pravila koja uređuju ovu decentraliziranu upravu kao i praćenje njihove uporabe predmet različitih detaljnih odredaba u skladu s politikama Zajednice; budući da se u svim područjima treba suprotstaviti radnjama koji štete financijskim interesima Zajednice;

budući da učinkovitost borbe protiv prijevара financijskih interesa Zajednice traži usvajanje zajedničkog skupa pravnih pravila za sva područja obuhvaćena politikama Zajednice;

budući da se ne samo na temelju općeg načela pravičnosti i načela proporcionalnosti nego i prema načelu *ne bis in idem*, odgovarajuće odredbe moraju usvojiti uz poštovanje pravne stečevine Zajednice i odredaba utvrđenih u posebnim propisima Zajednice koja su postojala u vrijeme stupanja na snagu ove Uredbe, radi sprečavanja da ista osoba iz istih razloga podliježe financijskim kaznama Zajednice i nacionalnim kaznenim odredbama;

⁽¹⁾ SL C 216, 6.8.1994., str. 11.

⁽²⁾ SL C 89, 10.4.1995., str. 83. i mišljenje od 30. studenoga 1995. (još nije objavljeno u Službenom listu).

budući da se radi primjene ove Uredbe kazneni postupci mogu smatrati dovršenim ako nadležno nacionalno tijelo i dotična osoba sklope nagodbu;

budući da se ova Uredba primjenjuje ne dovodeći u pitanje primjenu kaznenog prava država članica;

budući da pravo Zajednice određuje Komisiji i državama članicama obvezu provjere trošenja proračunskih sredstva Zajednice na ono za što su i namijenjena; budući da postoji potreba za usvajanjem zajedničkih pravila uz već postojeće odredbe;

budući da Ugovorima nisu određene posebne ovlasti koje su potrebne za usvajanje horizontalnih materijalnih propisa za provjere, mjere i kazne s ciljem osiguranja zaštite financijskih interesa Zajednice; budući da bi se trebalo pozvati na članak 235. Ugovora o EZ-u i članak 203. Ugovora o EZAE-u;

budući da će se dodatne opće odredbe koje se odnose na provjere i inspekcije na licu mjesta usvojiti u kasnijoj fazi,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

GLAVA I.

Opća načela

Članak 1.

1. Radi zaštite financijskih interesa Zajednice ovime se usvajaju opća pravila homogenih provjera te upravnih mjera i kazni za nepravilnosti u odnosu na pravo Zajednice.

2. „Nepravilnost” znači povreda odredaba prava Zajednice koja proizlazi iz učinjene ili propuštene radnje od strane gospodarskog subjekta, a što je dovelo ili je moglo dovesti u pitanje opći proračun Zajednice ili proračune kojima Zajednice upravljaju, bilo smanjenjem ili gubitkom prihoda iz vlastitih sredstava prikupljenih izravno u ime Zajednice, ili neopravdanim izdacima.

Članak 2.

1. Upravne provjere, mjere i kazne uvode se u onoj mjeri u kojoj su potrebne za osiguravanje pravilne primjene prava

Zajednice. One trebaju biti učinkovite, proporcionalne i odražavajuće kako bi mogle osigurati pravilnu zaštitu financijskih interesa Zajednice.

2. Upravna kazna se ne može izreći ako tako nije određeno aktom Zajednice prije nastanka nepravilnosti. U slučaju naknadne izmjene odredaba kojima se određuju upravne kazne, a koje su sadržane u propisima Zajednice, retroaktivno se primjenjuju manje stroge odredbe.

3. Pravom Zajednice određuju se priroda i područje primjene upravnih mjera i kazni potrebnih za točnu primjenu predmetnih propisa uzimajući u obzir prirodu i ozbiljnost nepravilnosti, stečenu ili primljenu korist te stupanj odgovornosti.

4. Podložno mjerodavnom pravu Zajednice, postupci za primjenu provjera, mjera i kazni Zajednice uređuju se pravima država članica.

Članak 3.

1. Rok zastare za pokretanje postupka je četiri godine od dana kada je počinjena nepravilnost iz članka 1. stavka 1. Međutim, sektorskim pravilima mogu se odrediti i kraći rokovi, ali ne mogu biti kraći od tri godine.

U slučaju stalnih i ponovljenih nepravilnosti, rok zastare teče od dana prestanka nepravilnosti. U slučaju višegodišnjih programa, rok zastare teče do konačnog završetka programa.

Rok zastare prekida se radnjom nadležnog tijela o kojoj obavješćuje dotičnu osobu, u vezi s istragom ili sudskim postupkom o nepravilnosti. Rok zastare ponovo teče nakon svake radnje koja uzrokuje prekid.

Međutim, zastara nastupa najkasnije na dan isteka razdoblja jednakog dvostrukom roku zastare, a nadležno tijelo ne odredi kaznu, osim ako je upravni postupak suspendiran u skladu s člankom 6. stavkom 1.

2. Razdoblje za izvršenje odluke kojom se utvrđuje upravna kazna je tri godine. To razdoblje teče od dana pravomoćnosti odluke.

Slučajevi prekida i suspenzije uređuju se relevantnim odredbama nacionalnog prava.

3. Države članice zadržavaju mogućnost primjene duljeg razdoblja od onog propisanog stavcima 1. i 2.

GLAVA II.

Upravne mjere i kazne*Članak 4.*

1. Svaka nepravilnost u pravilu ima za posljedicu oduzimanje nepravilno stečene koristi:

- obvezom plaćanja ili vraćanja dugovanih ili nepravilno stečenih iznosa,
- ukupnim ili djelomičnim gubitkom garancija danih za potporu odobrenog zahtjeva za pogodnost ili u trenutku primitka predujma.

2. Primjena mjera iz stavka 1. ograničava se na oduzimanje stečenih pogodnosti te, kada je tako propisano, kamata koja se može odrediti na paušalnoj osnovi.

3. Radnje za koje je određeno da imaju svrhu stjecanja pogodnosti suprotno ciljevima prava Zajednice, u slučaju umjetnog stvaranja traženih uvjeta za stjecanje te pogodnosti imaju za posljedicu, ovisno o slučaju, nemogućnost dobivanja pogodnosti ili njezino oduzimanje.

4. Mjere propisane ovim člankom se ne smatraju kaznama.

Članak 5.

1. Namjerne nepravilnosti ili one prouzročene nepažnjom mogu imati za posljedicu sljedeće upravne kazne:

- (a) plaćanje upravne kazne;
- (b) plaćanje iznosa većeg od nepravilno stečenog ili izbjegnutog iznosa, uvećano za kamate kada je to primjereno; ovaj dodatni iznos se određuje u skladu s postotkom koji se utvrđuje posebnim pravilima, a ne smije biti veći od razine koja je nužna kao sredstvo za odvrćanje;
- (c) cijelo ili djelomično ukidanje pogodnosti odobrenih propisa Zajednice, čak i ako se subjekt neispravno okoristio samo dijelom te pogodnosti;
- (d) isključenje iz mogućnosti korištenja pogodnosti ili oduzimanje pogodnosti u razdoblju nakon počinjene nepravilnosti;
- (e) privremeno oduzimanje odobrenja ili priznanja potrebnog za sudjelovanje u programu potpore Zajednice;
- (f) gubitak garancije ili depozita danog s ciljem udovoljavanja uvjetima utvrđenim pravilima ili nadomještanja iznosa neispravno izdane garancije;

(g) ostale kazne isključivo gospodarske vrste istovjetne u prirodi i području primjene, određene sektorskim pravilima usvojenim od strane Vijeća s obzirom na posebne zahtjeve predmetnih sektora i u skladu s izvršavanjem provedbenih ovlasti koje je Vijeće dodijelilo Komisiji.

2. Ne dovodeći u pitanje odredbe utvrđene u sektorskim pravilima postojeće u trenutku stupanja na snagu ove Uredbe, ostale nepravilnosti mogu imati za posljedicu samo kazne koje nisu istovjetne kaznenim odredbama propisanim u stavku 1. ako su takve kazne nužne za osiguranje ispravne primjene pravila.

Članak 6.

1. Ne dovodeći u pitanje upravne mjere i kazne Zajednice usvojene na temelju sektorskih pravila, a koje već postoje u vrijeme stupanja na snagu ove Uredbe, uvođenje financijskih kazni, kao što su upravne kazne, može se suspendirati odlukom nadležnog tijela ako je pokrenut kazneni postupak protiv dotične osobe u vezi s istim činjenicama. Suspendijom upravnog postupka suspendira se i razdoblje zastare propisano člankom 3.

2. Ako se kazneni postupak ne nastavi, suspendirani upravni postupak se obnavlja.

3. Kada se kazneni postupak završi, suspendirani upravni postupak nastavlja se, osim ako je to isključeno općim pravnim načelima.

4. U slučaju nastavka upravnog postupka, upravno tijelo osigurava izricanje kazne jednake barem onoj propisanoj propisima Zajednice, a može se uzeti u obzir svaka kazna izrečena od strane pravosudnog tijela istoj osobi u odnosu na iste činjenice.

5. Stavci od 1. do 4. ne primjenjuju se na financijske kazne koje čine sastavni dio sustava financijske potpore i mogu se primjenjivati neovisno o kaznenim sankcijama, ako i u mjeri u kojoj nisu istovjetne tim sankcijama.

Članak 7.

Upravne mjere i kazne Zajednice se mogu primijeniti na gospodarske subjekte iz članka 1., tj. fizičke ili pravne osobe te ostale subjekte kojima nacionalno pravo dodjeljuje pravnu sposobnost, a počinili su nepravilnost. Također se mogu primijeniti na osobe koje su sudjelovale u nepravilnosti i one kojima je dužnost preuzimanje odgovornosti za nepravilnosti ili osiguravanje da se one ne počinju.

GLAVA III.

Provjere*Članak 8.*

1. U skladu sa svojim nacionalnim zakonima i drugim propisima, države članice poduzimaju mjere potrebne za osiguranje pravilnosti i provedbe transakcija koje se odnose na financijski interes Zajednice.

2. Mjere kojima se propisuju provjere odgovaraju posebnoj prirodi svakog sektora i proporcionalne su cilju koji se želi postići. Uzima se u obzir postojeća upravna praksa i strukture u državama članicama te se određuju tako da ne dovode do prekomjernih gospodarskih ograničenja ili upravnih troškova.

Priroda i učestalost izravnih provjera i inspekcija koje provode države članice te postupak za njihovo izvršenje određuju se prema potrebi prema sektorskim pravilima i to tako da osiguraju jedinstvenu i djelotvornu primjenu relevantnih pravila te posebno spriječe i otkriju nepravilnosti.

3. Sektorska pravila sadrže odredbe potrebne za osiguranje istovjetnih provjera tijekom usklađivanja postupaka i metoda provjeravanja.

Članak 9.

1. Ne dovodeći u pitanje provjere koje provode države članice u skladu sa svojim nacionalnim zakonima i drugim propisima te ne dovodeći u pitanje provjere koje provode institucije Zajednice u skladu s Ugovorom o EZ-u, a posebno s

njegovim člankom 188.c, Komisija na svoju odgovornost osigurava provjere:

- (a) usklađenosti upravnih praksi i propisa Zajednice;
- (b) postojanja potrebne dokumentacije i njezine usklađenosti s prihodima i rashodima Zajednice kako je to navedeno u članku 1.;
- (c) okolnosti u kojima se izvršavaju i provjeravaju takve financijske transakcije.

2. Uz to može provoditi i provjere i inspekcije na licu mjesta na temelju uvjeta utvrđenih u sektorskim pravilima.

Prije takvih provjera i inspekcija, a u skladu s važećim pravilima, Komisija na odgovarajući način obavješćuje predmetnu državu članicu kako bi dobila svu potrebnu pomoć.

Članak 10.

Dodatne opće odredbe koje se odnose na provjere i inspekcije na licu mjesta usvajaju se naknadno u skladu s postupcima utvrđenim u članku 235. Ugovora o EZ-u i članku 203. Ugovora o EZAE-u.

Članak 11.

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europskih zajednica*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 18. prosinca 1995.

Za Vijeće

Predsjednik

J. BORREL FONTELLES